

Εξετάσεις 8 Ιουνίου 2019

Άλγεβρα ΕΠΑΛ Γ' Λυκείου

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

σύγχρονο

ΚΕΝΤΡΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΤΣΙΜΙΣΚΗ & ΚΑΡΟΛΟΥ ΝΤΗΛ ΓΩΝΙΑ ΤΗΛ: 270727-222594
ΑΡΤΑΚΗΣ 12 - Κ. ΤΟΥΜΠΑ ΤΗΛ: 919113-949422

www.syghrono.gr

ΘΕΜΑ Α**A1.** Θεωρία Σχολικό Βιβλίο – σελ.28**A2.** α) Θεωρία Σχολικό Βιβλίο – σελ. 59

β) Θεωρία Σχολικό Βιβλίο – σελ. 59

A3. α) Λ, β) Σ, γ) Λ, δ) Λ, ε) Σ**ΘΕΜΑ Β**

B1. Έχουμε $s^2 = 4 \Leftrightarrow s = \sqrt{4} = 2$. Επίσης, $CV = \frac{s}{|\bar{x}|} \Leftrightarrow 20\% = \frac{2}{|\bar{x}|} \cdot 100\% \Leftrightarrow |\bar{x}| = 10$. Όμως, οι παρατηρήσεις είναι όλες θετικές, άρα και η μέση τιμή θα είναι θετική. Επομένως, $\bar{x} = 10$.

B2. Γνωρίζουμε ότι $\bar{x} = \frac{\sum_{i=1}^6 t_i}{6} \Leftrightarrow 10 = \frac{11+7+\kappa+13+11+10}{6} \Leftrightarrow 52+\kappa = 60 \Leftrightarrow \kappa = 8$.

B3. Για να βρούμε τη διάμεσο, πρέπει να διατάξουμε τις αριθμητικές παρατηρήσεις σε αύξουσα σειρά. Δηλαδή, 7,8,10,11,11,13. Επειδή, το πλήθος των παρατηρήσεων είναι άρτιος αριθμός, η διάμεσος είναι ο μέσος όρος των δύο μεσαίων παρατηρήσεων, δηλαδή: $\delta = \frac{10+11}{2} = 10,5$. Επίσης, το εύρος δίνεται από την αφαίρεση της μικρότερης τιμής από την μεγαλύτερη, δηλαδή: $R = x_{\max} - x_{\min} = 13 - 7 = 6$.

B4. Από γνωστή εφαρμογή του σχολικού βιβλίου, γνωρίζουμε ότι αν όλες οι παρατηρήσεις μειωθούν κατά 2 μονάδες, τότε για την νέα μέση τιμή και τυπική απόκλιση έχουμε:

- $\bar{x}' = \bar{x} - 2 = 10 - 2 = 8$
- $s' = s = 2$

Άρα, έχουμε: $CV' = \frac{s'}{|\bar{x}'|} = \frac{2}{8} = \frac{1}{4} = 0,25 > 0,10$, άρα το δείγμα δεν είναι ομοιογενές.

ΘΕΜΑ Γ

Δίνεται $f(x) = \sqrt{x^2 - 2x + 10}$

Γ1. Η συνάρτηση f είναι παραγωγίσιμη στο \mathbb{R} , ως πράξεις παραγωγίσιμων συναρτήσεων.

$$\begin{aligned} \text{Άρα: } f'(x) &= \left(\sqrt{x^2 - 2x + 10} \right)' = \frac{1}{2\sqrt{x^2 - 2x + 10}} \cdot (x^2 - 2x + 10)' = \frac{2x - 2}{2\sqrt{x^2 - 2x + 10}} = \\ &= \frac{2(x-1)}{2\sqrt{x^2 - 2x + 10}} = \frac{x-1}{\sqrt{x^2 - 2x + 10}}. \end{aligned}$$

Γ2. Έχουμε:

- $f'(x) = 0 \Leftrightarrow \frac{x-1}{\sqrt{x^2-2x+10}} = 0 \Leftrightarrow x-1=0 \Leftrightarrow x=1$
- $f'(x) > 0 \Leftrightarrow \frac{x-1}{\sqrt{x^2-2x+10}} > 0 \Leftrightarrow x-1 > 0 \Leftrightarrow x > 1$
- $f'(x) < 0 \Leftrightarrow \frac{x-1}{\sqrt{x^2-2x+10}} < 0 \Leftrightarrow x-1 < 0 \Leftrightarrow x < 1$

Επομένως, προκύπτει:

x	$-\infty$	1	$+\infty$
f'	$-$	$+$	
f	\searrow	\nearrow	

Ολ. Ελαχ.

Άρα, έχουμε:

- $f: \searrow$ στο $(-\infty, 1]$ και
- $f: \nearrow$ στο $[1, +\infty)$

Επίσης, η συνάρτηση παρουσιάζει ολικό ελάχιστο για $x_0 = 1$, την τιμή

$$f(1) = \sqrt{1-2+10} = 3.$$

Άρα, για κάθε $x \in \mathbb{R}$ ισχύει ότι $f(x) \geq f(1) \Leftrightarrow f(x) \geq 3$.

Γ3. Έστω η ευθεία $y = \lambda x + \beta$ εφαπτόμενη της C_f στο σημείο $M(5, f(5))$. Τότε, πρέπει

$$\lambda = f'(5) = \frac{5-1}{\sqrt{5^2-2 \cdot 5+10}} = \frac{4}{5}. \text{ Άρα, η ευθεία γίνεται } y = \frac{4}{5}x + \beta, \text{ όμως το σημείο}$$

$M(5, f(5)) = M(5, 5)$ ανήκει στην ευθεία, επομένως για $x=5$ και $y=5$ έχουμε:

$$5 = \frac{4}{5} \cdot 5 + \beta \Leftrightarrow \beta + 4 = 5 \Leftrightarrow \beta = 1. \text{ Άρα, η εφαπτόμενη ευθεία της } C_f \text{ στο σημείο}$$

$$M(5, f(5)) \text{ είναι η } y = \frac{4}{5}x + 1.$$

Γ4. Το σημείο τομή της ευθείας (ε) με το άξονα $x'x$ είναι το $A(x, 0)$ και οι συντεταγμένες

του επαληθεύουν την εξίσωση της ευθείας, δηλαδή $0 = \frac{4}{5}x + 1 \Leftrightarrow \frac{4}{5}x = -1 \Leftrightarrow x = -\frac{5}{4}$. Άρα,

το σημείο A έχει συντεταγμένες $A\left(-\frac{5}{4}, 0\right)$.

Το σημείο τομή της ευθείας (ε) με το άξονα $y'y$ είναι το $B(0, y)$ και οι συντεταγμένες του επαληθεύουν την εξίσωση της ευθείας, δηλαδή $y = \frac{4}{5} \cdot 0 + 1 \Leftrightarrow y = 1$. Άρα, το σημείο B έχει συντεταγμένες $B(0, 1)$.

ΘΕΜΑ Δ

$$f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = x^3 - 3x^2 + \lambda x, \lambda \in \mathbb{R}$$

Δ1. Για $\lambda = 3$ έχουμε: $f(x) = x^3 - 3x^2 + 3x$. Η συνάρτηση f είναι παραγωγίσιμη ως πολυωνυμική, όπου: $f'(x) = 3x^2 - 6x + 3 = 3(x^2 - 2x + 1) = 3(x-1)^2 \geq 0$. Επομένως, $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$.

Επίσης, ισχύει $\frac{3}{8} < \frac{5}{6} \Leftrightarrow f\left(\frac{3}{8}\right) < f\left(\frac{5}{6}\right)$.

Δ2. Για $\lambda = 3$ έχουμε:

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 1} \frac{f'(x)}{(\sqrt{x}-1)(x^2-x)} &= \lim_{x \rightarrow 1} \frac{3(x-1)^2(\sqrt{x}+1)}{(\sqrt{x}-1)(\sqrt{x}+1)(x-1)x} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{3(x-1)^2(\sqrt{x}+1)}{(x-1)(x-1)x} = \\ &= \lim_{x \rightarrow 1} \frac{3(\sqrt{x}+1)}{x} = \frac{3(1+1)}{1} = 3 \cdot 2 = 6 \end{aligned}$$

Δ3. Πρέπει να βρούμε την ελάχιστη τιμή της f' . Άρα, έχουμε $f''(x) = 6x - 6$, όπου:

- $f''(x) = 0 \Leftrightarrow 6x - 6 = 0 \Leftrightarrow 6x = 6 \Leftrightarrow x = 1$
- $f''(x) > 0 \Leftrightarrow 6x - 6 > 0 \Leftrightarrow 6x > 6 \Leftrightarrow x > 1$
- $f''(x) < 0 \Leftrightarrow 6x - 6 < 0 \Leftrightarrow 6x < 6 \Leftrightarrow x < 1$

Επομένως, προκύπτει:

x	$-\infty$	1	$+\infty$
f''	-		+
f'	↘		↗

Ολ. Ελαχ.

$$f'(1) = 0$$

Άρα, το σημείο της γραφικής παράστασης που η εφαπτόμενη ευθεία παρουσιάζει την ελάχιστη τιμή, είναι το σημείο με τετμημένη $x_0 = 1$, δηλαδή το σημείο

$$A(1, f(1)) = A(1, 1).$$

Δ4. Για να μην παρουσιάζει ακρότατο η συνάρτηση f , θα πρέπει η πρώτη παράγωγος να διατηρεί σταθερό πρόσημο στο πεδίο ορισμού της. Όμως, $f'(x) = 3x^2 - 6x + \lambda$. Άρα, πρέπει για την διακρίνουσα να ισχύει:

$$\Delta \leq 0 \Leftrightarrow 6^2 - 4 \cdot 3 \cdot \lambda \leq 0 \Leftrightarrow 36 - 12\lambda \leq 0 \Leftrightarrow 12\lambda \geq 36 \Leftrightarrow \lambda \geq 3$$

Άρα, η ελάχιστη τιμή του λ για την οποία η συνάρτηση f δεν παρουσιάζει ακρότατα είναι $\lambda = 3$.

Επιμέλεια:

Ζαχαράκης Στέφανος

Μαργαριτέλη Ελένη

Παπαγλιούρας Νίκος